

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 20ής Μαρτίου 2002 *

Στην υπόθεση T-17/99,

ΚΕ KELIT Kunststoffwerk GmbH, με έδρα το Λιντς (Αυστρία), εκπροσωπούμενη από τους G. Grassner και W. Löbl, δικηγόρους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους W. Mölls και É. Girpini Fournier, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο, κυρίως, αίτημα ακυρώσεως της απόφασης 1999/60/ΕΚ της Επιτροπής, της 21ης Οκτωβρίου 1998, σχετικά με διαδικασία κινηθείσα βάσει του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΚ (υπόθεση IV/35.691/E-4 — Καρτέλ προμονωμένων σωλήνων) (ΕΕ 1999, L 24, σ. 1), ή, επικουρικώς, αίτημα μειώσεως του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα με την απόφαση αυτή,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Mengozzi, Πρόεδρο, V. Tiili και R. M. Moura Ramos,
δικαστές,

γραμματέας: G. Herzig, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητή-
σεως της 24ης Οκτωβρίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση¹

Ιστορικό της διαφοράς

¹ Η προσφεύγουσα είναι αυστριακή εταιρία που αναπτύσσει δραστηριότητα στον τομέα της αστικής κεντρικής θερμάνσεως και εμπορεύεται προμονωμένους σωλήνες τους οποίους προμηθεύεται από τη δανική εταιρία Løgstør Rør A/S (στο εξής: Løgstør).

²
έως
⁷

[...]

¹ — Από τις ανέψεις της παρούσας απόφασης παρατίθενται μόνον εκείνες των οποίων τη δημοσίευση κρίνει χρήσιμη το Πρωτοδικείο. Το πραγματικό και νομικό πλαίσιο της παρούσας υποθέσεως εκτίθεται στην απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Μαρτίου 2002, T-23/99, LR AF 1998 κατά Επιτροπής (Συλλογή 2002, σ. II-1705).

- 8 Στις 21 Οκτωβρίου 1998, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 1999/60/ΕΚ, σχετικά με διαδικασία κινηθείσα βάσει του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΚ (IV/35.691/E-4 — Καρτέλ προμονωμένων σωλήνων) (ΕΕ 1999, L 24, σ. 1), που διορθώθηκε πριν από τη δημοσίευσή της με απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 1998 [C(1998) 3415 τελικό] (στο εξής: απόφαση ή προσβαλλόμενη απόφαση) και με την οποία διαπιστωνόταν η συμμετοχή διαφόρων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων και της προσφεύγουσας, σε ένα σύνολο συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών κατά την έννοια του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ) (στο εξής: σύμπραξη).
- 9 Σύμφωνα με την απόφαση, στα τέλη του 1990 συνήφθη μεταξύ των τεσσάρων Δανών παραγωγών σωλήνων αστικής κεντρικής θερμάνσεως συμφωνία για καταρχήν γενική συνεργασία στην εγχώρια αγορά τους. Στη συμφωνία αυτή μετείχαν η ABB IC Møller A/S, δανική θυγατρική του ελβετοσουηδικού ομίλου ABB Asea Brown Boveri Ltd (στο εξής: ABB), η Dansk Rørindustri A/S, επίσης γνωστή υπό την επωνυμία Starpipe (στο εξής: Dansk Rørindustri), η Løgstør και η Tarco Energi A/S (στο εξής: Tarco) (στο εξής, οι ανωτέρω θα αποκαλούνται συλλήβδην: Δανοί παραγωγοί). Ένα από τα πρώτα μέτρα συνίστατο στον συντονισμό μιας αυξήσεως των τιμών τόσο στη δανική αγορά όσο και για τις εξαγωγές. Με σκοπό τον διαμερισμό της δανικής αγοράς, καθορίστηκαν ποσοτώσεις, οι οποίες στη συνέχεια εφαρμόζονταν και ελέγχονταν από μια «ομάδα επαφής» στην οποία μετείχαν οι υπεύθυνοι των πωλήσεων των εμπλεκομένων επιχειρήσεων. Για κάθε εμπορικό σχέδιο (στο εξής: σχέδιο), η επιχείρηση που είχε αποφασιστεί από την ομάδα επαφής να αναλάβει το σχέδιο ενημέρωνε τους λοιπούς συμμετέχοντες για την τιμή που σκόπευε να προσφέρει και οι υπόλοιποι υπέβαλλαν τότε υψηλότερη προσφορά, ούτως ώστε να προστατεύεται ο προμηθευτής που είχε οριστεί από τη σύμπραξη.
- 10 Σύμφωνα με την απόφαση, δύο Γερμανοί παραγωγοί, ο όμιλος Henss/Isoplus (στο εξής: Henss/Isoplus) και η Pan-Isovit GmbH (στο εξής: Pan-Isovit), άρχισαν να συμμετέχουν στις τακτικές συναντήσεις των Δανών παραγωγών από το φθινόπωρο του 1991. Στο πλαίσιο των συναντήσεων αυτών διεξήχθησαν διαπραγματεύσεις για τον διαμερισμό της γερμανικής αγοράς. Οι διαπραγματεύσεις αυτές κατέληξαν, τον Αύγουστο του 1993, σε συμφωνίες με τις οποίες καθορίστηκαν ποσοτώσεις πωλήσεων για κάθε συμμετέχουσα επιχείρηση.

- 11 Πάντοτε σύμφωνα με την απόφαση, το 1994 επιτεύχθηκε συμφωνία μεταξύ όλων αυτών των παραγωγών σχετικά με τον καθορισμό ποσοστώσεων για το σύνολο της ευρωπαϊκής αγοράς. Η ευρωπαϊκή αυτή σύμπραξη διαρθρωνόταν σε δύο επίπεδα. Το «διευθυντήριο», το οποίο συγκροτούσαν οι πρόεδροι ή οι γενικοί διευθυντές των επιχειρήσεων που μετείχαν στη σύμπραξη, χορήγησε ποσοστώσεις σε κάθε επιχείρηση τόσο επί του συνόλου της αγοράς όσο και σε κάθε εθνική αγορά, ιδίως της Γερμανίας, της Αυστρίας, της Δανίας, της Φινλανδίας, της Ιταλίας, των Κάτω Χωρών και της Σουηδίας. Για ορισμένες εθνικές αγορές, συστάθηκε μια «ομάδα επαφής» συγκροτούμενη από τους τοπικούς υπευθύνους πωλήσεων, στην οποία ανατέθηκε η διαχείριση των συμφωνιών, διά της επιλογής των επιχειρήσεων που θα αναλάμβαναν τα σχέδια και του συντονισμού των προσφορών στους μειοδοτικούς διαγωνισμούς.
- 12 Όσον αφορά την αυστριακή αγορά, στην απόφαση αναφέρεται ότι μια ομάδα επαφής συναντιόταν κάθε τρεις ή τέσσερις εβδομάδες. Η πρώτη συνάντηση που λαμβάνει υπόψη της η απόφαση πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 1994 και οργανώθηκε από την προσφεύγουσα. Η τελευταία συνάντηση πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 1996.
- 13 Ως στοιχείο της συμπράξεως, η απόφαση μνημονεύει, μεταξύ άλλων, τη λήψη και θέση σε εφαρμογή συντονισμένων μέτρων για την εξουδετέρωση της μόνης σημαντικής επιχειρήσεως που δεν μετείχε στη σύμπραξη, της Powerpipe. Η Επιτροπή διευκρινίζει ότι ορισμένα μέλη της συμπράξεως προσέλαβαν βασικά στελέχη της Powerpipe και της έδωσαν να καταλάβει ότι έπρεπε να αποσυρθεί από τη γερμανική αγορά. Κατόπιν της αναθέσεως στην Powerpipe ενός σημαντικού γερμανικού σχεδίου τον Μάρτιο του 1995, πραγματοποιήθηκε συνάντηση στο Ντύσσελντορφ, στην οποία μετέσχαν οι έξι κυριότεροι Ευρωπαίοι παραγωγοί (ABB, Dansk Rørindustri, Henss/Isoplus, Løgstør, Tarco και Pan-Isovit) και η Brugg Rohrsysteme GmbH (στο εξής: Brugg). Σύμφωνα με την Επιτροπή, κατά τη συνάντηση αυτή αποφασίστηκε συλλογικός εμπορικός αποκλεισμός των πελατών και των προμηθευτών της Powerpipe. Ο εν λόγω αποκλεισμός τέθηκε στη συνέχεια σε εφαρμογή.
- 14 Στην απόφασή της, η Επιτροπή εκθέτει τους λόγους για τους οποίους όχι μόνον η ρητή συμφωνία περί διαμερισμού των αγορών η οποία συνήφθη μεταξύ των Δανών παραγωγών στα τέλη του 1990, αλλά και οι συμφωνίες που συνάφθηκαν από τον

Οκτώβριο του 1991 και μετά, λαμβανόμενες στο σύνολό τους, μπορούν να θεωρηθούν ως συνιστώσες «συμφωνία» απαγορευόμενη από το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης. Επιπλέον, η Επιτροπή τονίζει ότι το «δανικό» και το «ευρωπαϊκό» καρτέλ συνιστούσαν την έκφραση μιας και μόνης συμπράξεως που ξεκίνησε μεν από τη Δανία, αλλά, ήδη από την αρχή, είχε ως απώτερο στόχο την επέκταση του ελέγχου των συμμετεχόντων σε ολόκληρη την αγορά. Κατά την Επιτροπή, η διαρκής συμφωνία μεταξύ παραγωγών είχε αισθητή επίπτωση στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.

- 15 Για τους λόγους αυτούς, οι ουσιαστικές διατάξεις της απόφασεως ορίζουν τα ακόλουθα:

«Άρθρο 1

Οι επιχειρήσεις ABB Asea Brown Boveri Ltd, Brugg Rohrsysteme GmbH, Dansk Rørindustri A/S, Henss/Isoplus Group, KE-KELIT Kunststoffwerk GmbH, Oy KWH Tech AB, Løgstør Rør A/S, Pan-Isovit GmbH, Sigma Tecnologie di Rivestimento Srl και Tarco Energi A/S παρέβησαν το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ λόγω της συμμετοχής τους, με τον τρόπο και στην έκταση που προσδιορίζονται στο αιτιολογικό, σε ένα πλέγμα συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών οι οποίες άρχισαν να εφαρμόζονται στον τομέα των προμονωμένων σωλήνων γύρω στον Νοέμβριο/Δεκέμβριο του 1990 μεταξύ των τεσσάρων Δανών παραγωγών και επεκτάθηκαν ακολούθως σε άλλες εθνικές αγορές με παράλληλο προσεταιρισμό των επιχειρήσεων Pan-Isovit και Henss/Isoplus, μέχρι δε τα τέλη του 1994 αποτελούσαν πλέον ένα ολοκληρωμένο καρτέλ το οποίο κάλυπτε το σύνολο της κοινής αγοράς.

Η διάρκεια των παραβάσεων διαμορφώθηκε ως ακολούθως:

[...]

- στην περίπτωση της ΚΕ ΚΕΛΙΤ, από τον Ιανουάριο του 1995 περίπου, μέχρι [τον Μάρτιο ή τον Απρίλιο του 1996],

[...]

Τα κύρια χαρακτηριστικά της παράβασης συνίσταντο:

- σε διαμερισμό των εθνικών αγορών και, ενδεχομένως, του συνόλου της ευρωπαϊκής αγοράς μεταξύ των μελών επί τη βάσει προσοστώσεων,
- σε παραχώρηση εθνικών αγορών σε συγκεκριμένους παραγωγούς και μεθόδευση της απόσυρσης άλλων παραγωγών,
- σε σύναψη συμφωνίας για τις τιμές του προϊόντος και των επιμέρους σχεδίων,
- σε παραχώρηση των διαφόρων σχεδίων σε συγκεκριμένους παραγωγούς και μεθόδευση της συμμετοχής στον οικείο μειοδοτικό διαγωνισμό κατά τέτοιο τρόπο, ώστε το εκάστοτε σχέδιο να κατακυρώνεται πράγματι στον επιλεγέντα παραγωγό,
- σε συνομολόγηση και εφαρμογή σύντονων μετρώων με στόχο την παρεμπόδιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του μόνου αξιολογού μη μέλους, δηλαδή

της Powerpipe AB, την πρόκληση βλάβης στα επιχειρηματικά του συμφέροντα και τον εξαναγκασμό του σε πλήρη αποχώρηση από την αγορά, ούτως ώστε να προστατευθεί το καρτέλ από τον ανταγωνισμό εκ μέρους της εν λόγω επιχείρησης.

[...]

Άρθρο 3

Στις επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 επιβάλλονται τα ακόλουθα πρόστιμα σχετικά με τις διαπιστωθείσες στο άρθρο 1 παραβάσεις:

[...]

ε) ΚΕ KELIT Kunststoffwerk GmbH, πρόστιμο 360 000 ECU·

[...]».

[...]

Σκεπτικό

- 23 Η προσφεύγουσα επικαλείται, κατ' ουσίαν, πέντε λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από πλάνη περί τα πράγματα κατά την εφαρμογή του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης. Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως αντλείται από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας. Ο τρίτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως κατά την επιβολή του προστίμου. Ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από παραβίαση γενικών αρχών και πλάνη εκτιμήσεως όσον αφορά την επιμέτρηση του προστίμου. Ο πέμπτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως.

I — Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από πλάνη περί τα πράγματα κατά την εφαρμογή του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης

A — Επί των εκφάνσεων της παραβάσεως που προσάπτονται στην προσφεύγουσα

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

- 24 Η προσφεύγουσα αρνείται ότι συμμετέσχε στις διάφορες παραβάσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 1 της αποφάσεως. Κατ' αυτήν, κακώς η Επιτροπή αναγνώρισε μόνον ότι η προσφεύγουσα δεν έλαβε μέρος στα συντονισμένα μέτρα κατά της Powerpipe.

- 25 Πρώτον, η προσφεύγουσα διατείνεται ότι δεν έλαβε μέρος στον διαμερισμό των εθνικών αγορών και, στη συνέχεια, του συνόλου της ευρωπαϊκής αγοράς μέσω ενός συστήματος ποσοστώσεων. Η προσφεύγουσα ουδέποτε παρέστη στις συσκέψεις του

διευθυντηρίου ούτε υπήρξε μέλος της ενώσεως παραγωγών «European District Heating Pipe Manufacturers Association». Η ίδια η Επιτροπή αναγνωρίζει, στην εκατοστή εικοστή τέταρτη αιτιολογική σκέψη της απόφασης, ότι οι ποσοτώσεις για την αυστριακή αγορά είχαν καθοριστεί κατά τις συσκέψεις του διευθυντηρίου και, ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα βρέθηκε προ τετελεσμένου γεγονότος. Επιπλέον, οι πωλήσεις της προσφεύγουσας στην Αυστρία αποδόθηκαν στη *Løgstør*, ως μέρος της ευρωπαϊκής ποσοτώσεως της εταιρίας αυτής. Αντίθετα προς τα υποστηριζόμενα από την Επιτροπή, η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να απαιτήσει από άλλες εμπλεκόμενες επιχειρήσεις να τηρήσουν τις ποσοτώσεις τους. Εξάλλου, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ενεργούσε ως μεταπωλητής, δεν μπορεί να γίνει λόγος περί αναμειξιάς της στη σύμπραξη υπό την ιδιότητα του «τοπικού παραγωγού», όπως αναφέρεται στην εκατοστή πεντηκοστή τρίτη αιτιολογική σκέψη της απόφασης.

- 26 Δεύτερον, ούτε η παραχώρηση εθνικών αγορών σε ορισμένους παραγωγούς και η μεθόδευση της αποσύρσεως των λοιπών παραγωγών μπορούν να της καταλογιστούν. Δεδομένου ότι ασκούσε δραστηριότητα μόνο στην αυστριακή αγορά και δεν ήταν η ίδια παραγωγός, δεν είχε καμία εξουσία που να της επιτρέπει να παραχωρήσει εθνικές αγορές ή να μεθοδεύσει την απόσυρση άλλων παραγωγών από αυτές.
- 27 Τρίτον, η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να έχει εμπλακεί στις συμφωνίες για τον καθορισμό των τιμών, περιστατικό το οποίο, εξάλλου, δεν εξήγησε η Επιτροπή ούτε στην ανακοίνωση των αιτιάσεων ούτε στην απόφαση. Ως μεταπωλητής προμονωμένων σωλήνων, η προσφεύγουσα δεν είχε τη δυνατότητα να συνάψει συμφωνίες ως προς τις τιμές.
- 28 Τέταρτον, ούτε η ανακοίνωση των αιτιάσεων ούτε η απόφαση προσάπτουν στην προσφεύγουσα συμμετοχή στην παραχώρηση των σχεδίων σε συγκεκριμένους παραγωγούς και νοθεία των διαδικασιών μειοδοτικών διαγωνισμών. Δεν είναι αποδεδειγμένο ότι η παραχώρηση των σχεδίων αποτελούσε αντικείμενο συζητήσεων κατά τις συναντήσεις της ομάδας επαφής ούτε ότι, στο πλαίσιο αυτό, αποφασίστηκε η παραχώρηση ορισμένων σχεδίων. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι είχαν καθοριστεί τιμές και ότι οι τιμές των διαφόρων προσφορών είχαν προκαθοριστεί προς όφελος της προσφεύγουσας. Στην ογδοηκοστή τέταρτη αιτιολογική σκέψη της απόφασης, η Επιτροπή αναφέρει απλώς ότι γίνονταν συζητήσεις για τις τιμές και όχι ότι καθορίζονταν οι τιμές.

29 Κατά την προσφεύγουσα, η νοθεία των διαγωνισμών δεν μπορεί να συναχθεί από το έγγραφο που αποτελεί το παράρτημα 110 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και στο οποίο αναφέρονται τα σχέδια και οι διάφοροι διαγωνιζόμενοι καθώς και αριθμοί αντιπροσωπεύοντες τις πιθανότητες καθενός από τους διαγωνιζόμενους. Το έγγραφο αυτό, πέραν του ότι έχει καταρτιστεί από την Pan-Isovit, δεν αποδεικνύει ούτε την ύπαρξη νοθείας των προσφορών ούτε συμμετοχή της προσφεύγουσας. Συγκεκριμένα, αν είχε υπάρξει νοθεία των προσφορών, θα ήταν άσκοπη η μνεία της εκτιμήσεως των πιθανοτήτων των διαγωνιζομένων να τους ανατεθεί ορισμένο σχέδιο.

30 Η καθής υποστηρίζει ότι η προσφεύγουσα μετέσχε στη σύμπραξη σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καιτοι μέσω δράσεων που αφορούσαν αποκλειστικά και μόνο την αυστριακή αγορά. Δεν αμφισβητείται ότι η προσφεύγουσα είχε επίγνωση του ότι οι δραστηριότητές της αποτελούσαν μέρος ενός ευρύτερου συστήματος. Εκτός από τα συντονισμένα μέτρα κατά της Powerpipe, η προσφεύγουσα μπορούσε να συμμετάσχει σε όλα τα κύρια στοιχεία της παραβάσεως που περιγράφονται στο άρθρο 1 της αποφάσεως.

2. Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

31 Δεν αμφισβητείται ότι η απόφαση προσάπτει στην προσφεύγουσα ότι συμμετέσχε στη γενική σύμπραξη που κάλυπτε το σύνολο της κοινής αγοράς, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, της αποφάσεως.

32 Είναι επίσης δεδομένο ότι η Επιτροπή δεν προσάπτει στην προσφεύγουσα συμμετοχή στα συντονισμένα μέτρα κατά της Powerpipe, τα οποία μνημονεύονται, μεταξύ των κυρίων χαρακτηριστικών της συμπράξεως, στην πέμπτη παύλα του τρίτου εδαφίου του άρθρου 1 της αποφάσεως.

- 33 Όσον αφορά τα λοιπά κύρια χαρακτηριστικά της συμπράξεως, που μνημονεύονται στην πρώτη, δεύτερη, τρίτη και τέταρτη παράγραφο του τρίτου εδαφίου του άρθρου 1 της αποφάσεως, πρέπει να θεωρηθεί ότι ορθώς η Επιτροπή προσήψε τα εν λόγω στοιχεία της παραβάσεως στην προσφεύγουσα.
- 34 Καταρχάς, όσον αφορά την «παραχώρηση των διαφόρων σχεδίων σε συγκεκριμένους παραγωγούς και [τη] μεθόδευση της συμμετοχής στον οικείο μειοδοτικό διαγωνισμό κατά τέτοιον τρόπο ώστε το εκάστοτε σχέδιο να κατακυρώνεται πράγματι στον επιλεγέντα παραγωγό», πρέπει να παρατηρηθεί ότι οι δηλώσεις της ABB και της Pan-Isovit, σύμφωνα με τις οποίες η προσφεύγουσα παρίστατο στις συναντήσεις της αυστριακής ομάδας επαφής στο πλαίσιο της οποίας οι επιχειρήσεις μοιράζονταν τα σχέδια [συμπληρωματική απάντηση της ABB, της 13ης Αυγούστου 1996, στην αίτηση παροχής πληροφοριών της 13ης Μαρτίου 1996 (στο εξής: συμπληρωματική απάντηση της ABB) και απάντηση της Pan-Isovit, της 17ης Ιουνίου 1996, στην αίτηση παροχής πληροφοριών της 13ης Μαρτίου 1996 (στο εξής: απάντηση της Pan-Isovit)] επιβεβαιώνονται από το σύνολο των εγγράφων που περιέχονται στα παραρτήματα 109 και 110 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων. Αφενός, η παραχώρηση των σχεδίων για την αυστριακή αγορά επιβεβαιώνεται από την από 3 Μαΐου 1995 επιστολή της Isoplus Hohenberg, που ανήκει στον άτυπο όμιλο Henss/Isoplus, προς τον κ. Henss, η οποία περιλαμβάνεται στο παράρτημα 109 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και αναφέρει, σχετικά με την προσφεύγουσα, αφού περιγράφει τη στάση των ABB, Dansk Rørindustri και Pan-Isovit όσον αφορά τις ποσοστώσεις και/ή τη παραχώρηση σχεδίων, ότι «η Logstör-KELIT» «επίσης [χρητούσε] τις υποσχέσεις της» και, επιπλέον, μνημονεύει, μεταξύ άλλων «μεμονωμένων ανωμαλιών», το γεγονός ότι ένα σχέδιο το οποίο «έπρεπε να κατακυρωθεί στην KELIT» ανατέθηκε στην Tarco. Αφετέρου, όσον αφορά τον πίνακα που περιείχε τον κατάλογο των σχεδίων της αυστριακής αγοράς και ο οποίος βρέθηκε στα γραφεία της Pan-Isovit και περιέχεται στο παράρτημα 110 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, οι ακριβείς αναφορές στις προσφορές των άλλων επιχειρήσεων καθώς και στις πιθανότητες καθεμιάς από τις μνημονευόμενες επιχειρήσεις να αναλάβουν το σχέδιο δεν μπορούν να εκληφθούν παρά ως το αποτέλεσμα ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των επιχειρήσεων. Το ότι η ανταλλαγή αυτή είναι το αποτέλεσμα διακανονισμού σχετικά με την ανάθεση των σχεδίων επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι στον πίνακα αυτόν μνημονεύονται ως διαγωνιζόμενες για το σχέδιο «Berceliusplatz» η προσφεύγουσα και, με υψηλότερη προσφορά, η Pan-Isovit, δεδομένου ότι το ίδιο αυτό σχέδιο μνημονεύεται, στο έγγραφο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 109 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, ως σχέδιο το οποίο «έπρεπε να κατακυρωθεί στην KELIT» και το οποίο ανατέθηκε τελικά στην Tarco. Εξάλλου, από το παράρτημα 72 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, που μνημονεύεται στην εβδομηκοστή δεύτερη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως, προκύπτει ότι τουλάχιστον η Henss/Isoplus χρησιμοποιούσε, όσον αφορά την κατανομή των σχεδίων της γερμανικής αγοράς, πίνακα ο οποίος επίσης αναφερόταν στις «πιθανότητες» των διαγωνιζομένων μαζί

με άλλους πίνακες τους οποίους είχαν καταρτίσει τα μέλη της συμπράξεως και οι οποίοι ανέφεραν την επιχείρηση που είχε οριστεί ως η «επικρατέστερη» και στην οποία η σύμπραξη είχε παραχωρήσει το σχέδιο.

35 Περαιτέρω, όσον αφορά τη «σύναψη συμφωνίας για τις τιμές του προϊόντος και των επιμέρους σχεδίων», πρέπει να παρατηρηθεί ότι, εν πάση περιπτώσει, η παραχώρηση των σχεδίων στο πλαίσιο της αυστριακής αγοράς απαιτήσε μεθόδευση των προσφορών βάσει διακανονισμών ως προς τις τιμές που έπρεπε να προσφέρει καθεμία από τις επιχειρήσεις που είχαν την πρόθεση να λάβουν μέρος στον διαγωνισμό. Εξάλλου, το γεγονός ότι οι τιμές αποτελούσαν αντικείμενο συζητήσεων μεταξύ των επιχειρήσεων που ασκούσαν δραστηριότητα στην αυστριακή αγορά καταδεικνύεται από την παρατήρηση που περιέχεται στο έγγραφο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 109 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και σύμφωνα με την οποία όλες οι επιχειρήσεις διαμαρτύρονταν για το γεγονός ότι ο τιμοκατάλογος «Eu-Liste» δεν εφαρμοζόταν.

36 Στο πλαίσιο αυτό, μόνο σε ορισμένο βαθμό μπορεί η προσφεύγουσα να αποφύγει τον καταλογισμό ευθύνης για τη συμφωνία περί καθορισμού των τιμών ισχυριζόμενη ότι δεν μπορούσε να επηρεάσει τις τιμές που της χρέωνε η Løgstør. Πράγματι, η κατάσταση αυτή δεν στέρησε την προσφεύγουσα από κάθε αυτονομία όσον αφορά την πολιτική της ως προς τις τιμές και, εν πάση περιπτώσει, ενίσχυσε το συμφέρον της να αμβλυνθεί ο ανταγωνισμός ως προς τις τιμές.

37 Τέλος, όσον αφορά τον «διαμερισμό των εθνικών αγορών και, ενδεχομένως, του συνόλου της ευρωπαϊκής αγοράς μεταξύ των μελών επί τη βάση ποσοστάσεων» καθώς και την «παραχώρηση εθνικών αγορών σε συγκεκριμένους παραγωγούς και μεθόδευση της απόσυρσης άλλων παραγωγών», πρέπει να παρατηρηθεί ότι η προσφεύγουσα αναγνωρίζει ότι πληροφορήθηκε από την ABB, τον Ιανουάριο του 1995, ότι οι παραγωγοί είχαν καταναίμει μεταξύ τους την αυστριακή αγορά μέσω ποσοστάσεων και ότι αντελήφθη τότε ότι οι συναντήσεις της αυστριακής ομάδας επαφής αποτελούσαν μέρος ενός ευρύτερου σχεδίου. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η προσφεύγουσα πρέπει να γνώριζε ότι και άλλες εθνικές αγορές αποτελούσαν αντικείμενο διαμερισμού μεταξύ παραγωγών, πράγμα που συνεπαγόταν, ενδεχομένως, την απόσυρση ορισμένων παραγωγών από αγορές που είχαν παραχωρηθεί σε άλλους παραγωγούς.

- 38 Επομένως, εφόσον η προσφεύγουσα μετέσχε στην παραχώρηση των σχεδίων στο πλαίσιο της αυστριακής αγοράς, η Επιτροπή δικαίως της καταλόγισε ανάμειξη στον διαμερισμό των εθνικών αγορών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Πράγματι, σύμφωνα με τη νομολογία, μια επιχείρηση που έχει μετάσχει σε πολύμορφη παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού μέσω της δικής της συμπεριφοράς, η οποία εμπίπτει στις έννοιες της συμφωνίας ή της εναρμονισμένης πρακτικής με αντίθετο στον ανταγωνισμό σκοπό κατά την έννοια του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης και αποσκοπεί να συμβάλει στην πραγματοποίηση της παραβάσεως στο σύνολό της, μπορεί να ευθύνεται και για τη συμπεριφορά την οποία αναπτύσσουν άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο της ίδιας παραβάσεως για όλη τη διάρκεια της συμμετοχής της στην εν λόγω παράβαση, όταν αποδεικνύεται ότι η εν λόγω επιχείρηση γνωρίζει την αντίθετη στον ανταγωνισμό συμπεριφορά των άλλων μετεχόντων ή ότι μπορεί ευλόγως να την προβλέψει και είναι διατεθειμένη ν' αποδεχθεί τον σχετικό κίνδυνο (βλ., υπό το πνεύμα αυτό, απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Ιουλίου 1999, C-49/92 P, Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, Συλλογή 1999, σ. I-4125, σκέψη 203).
- 39 Συναφώς, είναι αλυσιτελής ο ισχυρισμός ότι η προσφεύγουσα δεν μετέσχε η ίδια στην παραχώρηση των εθνικών αγορών στους παραγωγούς ούτε στον καθορισμό των ατομικών ποσοτώσεων κάθε παραγωγού στις αγορές που αποτέλεσαν αντικείμενο διαμερισμού. Πράγματι, από την απόφαση προκύπτει σαφώς ότι η Επιτροπή δεν προσάπτει στην προσφεύγουσα ότι μετέσχε η ίδια στις συζητήσεις που κατέληξαν στον καθορισμό ποσοτώσεων και στην παραχώρηση εθνικών αγορών σε ορισμένους παραγωγούς. Πρέπει, συναφώς, να υπομνησθεί ότι η Επιτροπή, περιγράφοντας τη διάρθρωση της ευρωπαϊκής συμπράξεως, ανέφερε ότι οι ομάδες επαφής δεν καθόριζαν τις ποσοτώσεις, αλλά απασχολούνταν με την παραχώρηση των επιμέρους σχεδίων και τον συντονισμό της διαδικασίας υποβολής προσυνηνομένων προσφορών (εξηκοστή όγδοη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως). Επιπλέον, η Επιτροπή διευκρίνισε, όσον αφορά την προσφεύγουσα, ότι η τελευταία μετέσχε αποκλειστικώς και μόνο στους διακανονισμούς που αφορούσαν την αυστριακή αγορά, όπου της χορηγήθηκε ποσόστωση 23 % και ότι είναι απολύτως πιθανό να τέθηκε ενώπιον τετελεσμένου γεγονότος, καθόσον οι ποσοτώσεις είχαν αποφασιστεί από το διευθυντήριο κατά τις συναντήσεις στις οποίες δεν παρίστατο (δεύτερο εδάφιο της εκατοστής εικοστής τέταρτης αιτιολογικής σκέψεως της αποφάσεως).
- 40 Εν πάση περιπτώσει, η τήρηση παθητικής στάσεως εκ μέρους της προσφεύγουσας διαψεύδεται από την από 12 Ιανουαρίου 1995 επιστολή της προς τη Løgstør, η οποία επισυνάπτεται ως παράρτημα 106 στην ανακοίνωση των αιτιάσεων και με την οποία απαίτησε από τη Løgstør την αύξηση της ποσοτώσεώς της στην αυστριακή αγορά.

- 41 Τέλος, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί το γεγονός ότι δεν είναι η ίδια παραγωγός προμονωμένων σωλήνων, τους οποίους αφορά η υπό κρίση υπόθεση. Πράγματι, καίτοι η Επιτροπή περιέγραψε τα κύρια χαρακτηριστικά της συμπράξεως αποκαλώντας τους συμμετέχοντες στη σύμπραξη «παραγωγούς» και μολονότι, σε ορισμένες αιτιολογικές σκέψεις της αποφάσεως, χαρακτήρισε εσφαλμένως την προσφεύγουσα ως «παραγωγό», από την απόφαση και, ιδίως, από τις αιτιολογικές σκέψεις 17 και 82 προκύπτει σαφώς ότι η Επιτροπή προσήψε στην προσφεύγουσα τη συμμετοχή της στη σύμπραξη υπό την ιδιότητα της επιχειρήσεως που εμπορευόταν, ιδίω λογαριασμό, σωλήνες αστικής κεντρικής θερμάνσεως τους οποίους προμηθευόταν από τη Løgstør. Συνεπώς, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να προσάψει στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη της ότι ενεργούσε υπό την ιδιότητα του μεταπωλητή.
- 42 Από όλα τα ανωτέρω προκύπτει ότι τα επιχειρήματα που αφορούν τις εκφάνσεις της παραβάσεως που προσάπτονται στην προσφεύγουσα πρέπει να απορριφθούν.

B — Επί της υπάρξεως περιορισμού του ανταγωνισμού

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

- 43 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν μπορούσε να της καταλογιστεί η παράβαση που της προσάπτει η Επιτροπή, καθόσον ήταν επιχείρηση εξαρτώμενη από τον προμηθευτή της, τη Løgstør. Ακόμα και αν αυτός ο οικονομικός σύνδεσμος που μπορεί να υφίσταται μεταξύ συμβαλλομένων δεν εμπόδιζε τη διαπίστωση της υπάρξεως συμφωνίας, η σχετική με τη λήψη των αποφάσεων πρακτική της Επιτροπής καταδεικνύει ότι η τελευταία μπορεί να παραιτηθεί από την επιβολή προστίμου σε επιχείρηση που είναι εξαρτώμενη ή η οποία εξαναγκάστηκε να συνάψει την περιορίζουσα τον ανταγωνισμό σύμβαση.

- 44 Οι ποσοστάσεις και οι υψηλές τιμές που επιβλήθηκαν στην προσφεύγουσα περιόρισαν την αυτονομία της σε εμπορικό επίπεδο. Η Løgstør επέβαλε στην προσφεύγουσα όχι μόνον αύξηση των τιμών, αλλά και μείωση των εκπτώσεων που της χορηγούσε. Ως προμηθευτής, η Løgstør είχε τη δυνατότητα να καθορίζει τον κύκλο εργασιών της προσφεύγουσας χωρίς την παραμικρή επέμβαση της τελευταίας, απλώς δεχόμενη ή αρνούμενη να προμηθεύσει την προσφεύγουσα. Η προσφεύγουσα, όπως ήδη ανέφερε στις παρατηρήσεις της επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, υπέστη περιορισμούς των παραδόσεων εκ μέρους της Løgstør.
- 45 Δεδομένου ότι οι ποσοστάσεις και οι τιμές είχαν επιβληθεί μονομερώς από τη Løgstør και τους άλλους παραγωγούς, δεν μπορεί να γίνει λόγος ούτε για κάθετη συμφωνία.
- 46 Η καθής παρατηρεί ότι, έστω και αν μπορεί να λάβει υπόψη της την οικονομική εξάρτηση ενός μέλους της συμπράξεως ώστε να μην του επιβάλει πρόστιμο, ουδόλως υποχρεούται να το πράξει. Εν προκειμένω, η απόφασή της να επιβάλει πρόστιμο δεν μπορεί να επικριθεί, δεδομένου, αφενός, ότι η προσφεύγουσα μετέσχε σε ιδιαίτερος σοβαρό οριζόντιο διακανονισμό, που αφορούσε μεταξύ άλλων την παραχώρηση των διαφόρων σχεδίων και τη νοθεία των διαγωνισμών, έχοντας πλήρη γνώση του πανευρωπαϊκού χαρακτήρα του διαμερισμού των αγορών, και, αφετέρου, ότι η Επιτροπή έλαβε, επιπλέον, υπόψη της την ιδιαίτερη κατάσταση της προσφεύγουσας μετριάζοντας προσηκόντως το ύψος του προστίμου της.

2. Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 47 Πρέπει, καταρχάς, να παρατηρηθεί ότι η Επιτροπή, προσάπτοντας στην προσφεύγουσα τη συμμετοχή της σε συμφωνία περί διαμερισμού των εθνικών αγορών και των επιμέρους σχεδίων μεταξύ παραγωγών, μέσω ενός συστήματος καθορισμού ποσοστάσεων και της νοθείας των διαγωνισμών καθώς και μέσω συμφωνίας περί καθορισμού των τιμών, δέχθηκε ότι η προσφεύγουσα είχε συμμετάσχει σε οριζόντια συμφωνία μεταξύ των επιχειρηματιών που ασκούσαν δραστηριότητα στην αγορά της αστικής κεντρικής θερμάνσεως.

- 48 Στο πλαίσιο αυτό, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι, λόγω της εξαρτήσεώς της από τη Løgstør όσον αφορά τις παραδόσεις της, δεν διέθετε πλέον την απαιτούμενη αυτονομία ώστε να συμμετάσχει, ιδίω ονόματι, σε συμφωνία. Πράγματι, έστω και αν το περιθώριο ελιγμού της προσφεύγουσας ήταν περιορισμένο λόγω της εξαρτήσεώς της από τις παραδόσεις της Løgstør, το γεγονός αυτό δεν μεταβάλλει το συμπέρασμα ότι η προσφεύγουσα, συμμετέχοντας, ιδίω λογαριασμό, σε συμφωνία για την αυστριακή αγορά, περιόρισε τον ανταγωνισμό που υφίστατο στην αγορά αυτή. Ακόμα και αν είναι αληθές ότι οι δεσμοί οικονομικής εξαρτήσεως που υπάρχουν μεταξύ των συμμετεχόντων σε μια σύμπραξη μπορούν να επηρεάσουν την ελευθερία πρωτοβουλίας και λήψεως αποφάσεων, γεγονός παραμένει ότι η ύπαρξη των δεσμών αυτών δεν αποκλείει τη δυνατότητα να αρνηθούν τη συναίνεσή τους στη συμφωνία που τους προτείνεται (απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 1979, 32/78 και 36/78 έως 82778, BMW κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 177, σκέψη 36).
- 49 Όσον αφορά τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι υπέστη πίεση που ασκήθηκε μέσω περιορισμών των παραδόσεων εκ μέρους της Løgstør, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε καμία συναφή απόδειξη, δεδομένου ότι τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία επικαλείται στο υπόμνημα απαντήσεως αφορούν αποκλειστικώς και μόνο τη στάση της Løgstør έναντι των δραστηριοτήτων τις οποίες ανέπτυξε η προσφεύγουσα εκτός αυστριακής αγοράς.
- 50 Εν πάση περιπτώσει, έστω και αν υποτεθεί ότι η προσφεύγουσα υπέστη πιέσεις εκ μέρους της Løgstør, δεν μπορεί να επικαλεστεί το γεγονός ότι μετέσχε στη σύμπραξη λόγω πειθαναγκασμού της εκ μέρους των λοιπών συμμετεχόντων, δεδομένου ότι μπορούσε να καταγγείλει στις αρμόδιες αρχές τις ασκηθείσες σ' αυτήν πιέσεις και να υποβάλει στην Επιτροπή καταγγελία κατ' εφαρμογήν του άρθρου 3 του κανονισμού 17 αντί να συμμετάσχει στις εν λόγω δραστηριότητες (βλ. αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 10ης Μαρτίου 1992, T-9/89, Hüls κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-499, σκέψεις 123 και 128, και της 6ης Απριλίου 1995, T-141/89, Tréfileurope κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-791, σκέψη 58).
- 51 Κατά συνέπεια, ο παρών λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί στο μέτρο που η προσφεύγουσα αμφισβητεί την ύπαρξη περιορισμού του ανταγωνισμού.

Γ — Επί του επηρεασμού του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

- 52 Η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι η συμμετοχή της στις συναντήσεις μιας εθνικής ομάδας επαφής δεν ήταν ικανή να επηρεάσει τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών, πράγμα που, ωστόσο, αποτελεί συστατικό στοιχείο της παραβάσεως που προβλέπει το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης. Το κατά πόσον η προσφεύγουσα είχε ή όχι επίγνωση του ότι αποτελούσε μέρος ενός ευρύτερου σχεδίου ουδόλως μεταβάλλει τα δεδομένα αυτά. Συγκεκριμένα, προς καθορισμό της ευθύνης της προσφεύγουσας σε σχέση προς τη σύμπραξη, παρέλκει να εξεταστεί κατά πόσον οι συμφωνίες που συνήφθησαν στους κόλπους του διευθυντηρίου, στο οποίο μετείχε και η Løgstør, επηρέασαν τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Εν πάση περιπτώσει, η προσφεύγουσα ουδέποτε ενήργησε έχοντας επίγνωση του ότι μπορούσε, με τη δράση της, να επηρεάσει καθ' οιονδήποτε τρόπο την κοινή αγορά.
- 53 Εξάλλου, ακόμα και αν δεν είχε συμμετάσχει στις συναντήσεις των τοπικών προμηθευτών, δεν θα είχε μπορέσει να αυξήσει τις οικονομικές της δραστηριότητες στην αυστριακή αγορά, δεδομένου ότι η ποσόστωσή της ήταν στα χέρια της Løgstør που καθοδηγούσε τους οικονομικούς χειρισμούς της.
- 54 Η καθής παρατηρεί ότι εξήγησε, στις αιτιολογικές σκέψεις 149 και 150 της αποφάσεως, ότι η παράβαση είχε αισθητό αποτέλεσμα στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών. Η επίπτωση αυτή στις εμπορικές συναλλαγές οφειλόταν στη σύμπραξη λαμβανόμενη συνολικώς και δεν έχει σημασία να εξεταστεί κατά πόσον η παράβαση που διέπραξε καθένα από τα μέλη της παρήγαγε τέτοιο αποτέλεσμα. Η προσφεύγουσα πρέπει όντως να γνώριζε ότι οι διακανονισμοί που αφορούσαν την εθνική της αγορά εντάσσονταν σε ένα ευρύτερο σχέδιο. Εξάλλου, τα προϊόντα που πωλούσε η προσφεύγουσα εισάγονταν όλα από τη Δανία.

2. Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 55 Πρέπει, καταρχάς, να υπομνησθεί ότι, όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω στις σκέψεις 37 έως 40, η Επιτροπή δικαίως προσήψε στην προσφεύγουσα παράβαση του άρθρου 85 της Συνθήκης λόγω της συμμετοχής της, στο πλαίσιο της αυστριακής αγοράς, σε παράβαση η οποία εκτεινόταν και πέραν των ορίων της αυστριακής αγοράς.
- 56 Επιπλέον, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί τον ισχυρισμό της Επιτροπής, που περιέχεται στην εκατοστή τεσσαρακοστή ένατη αιτιολογική σκέψη της απόφασης, ότι η ολική σύμπραξη στην οποία εντασσόταν η συνεργασία στην αυστριακή αγορά είχε αισθητή επίπτωση στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και ότι η ολική αυτή σύμπραξη κάλυπτε, κατά τα τέλη του 1994, το σύνολο της κοινής αγοράς και όλες σχεδόν τις συναλλαγές που πραγματοποιούνταν σε ολόκληρη την Κοινότητα στον τομέα της αστικής κεντρικής θερμάνσεως.
- 57 Υπό τις περιστάσεις αυτές, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να αρνηθεί ότι η παράβαση που της προσάπτεται είναι ικανή να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών κατά την έννοια του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης.
- 58 Πράγματι, από το γράμμα του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης προκύπτει ότι τα μόνα κρίσιμα ζητήματα είναι το κατά πόσον η προσφεύγουσα μετέσχε σε συμφωνία με άλλες επιχειρήσεις που είχε ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού και κατά πόσον η συμφωνία αυτή ήταν ικανή να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών. Κατά συνέπεια, το αν η ατομική συμμετοχή της εν λόγω επιχειρήσεως στη συμφωνία μπορούσε, παρά το μικρό μέγεθος της επιχειρήσεως, να περιορίσει τον ανταγωνισμό ή να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών ή το αν η προσφεύγουσα είχε την πρόθεση να καταστήσει στεγανές τις αγορές και, ως εκ τούτου, να παραβεί το άρθρο 85 της Συνθήκης είναι άνευ σημασίας (απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Απριλίου 1995, T-142/89, Βοέλ κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-867, σκέψεις 88 και 89, και προμνησθείσα απόφαση Tréfileurope κατά Επιτροπής, σκέψη 122). Δεδομένου ότι η Επιτροπή απέδειξε επαρκώς κατά δίκαιον ότι η παράβαση στην οποία μετέσχε η προσφεύγουσα ήταν

ικανή να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, δεν είναι αναγκαίο να αποδείξει και ότι η ατομική συμμετοχή της προσφεύγουσας επηρέασε όντως τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Μαρτίου 1992, Τ-13/89, ICI κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. ΙΙ-1021, σκέψη 305).

- 59 Πρέπει να προστεθεί ότι, εν πάση περιπτώσει, ο περιορισμός του μεριδίου αγοράς της προσφεύγουσας σε ένα ορισμένο ποσοστό της αυστριακής αγοράς ήταν ικανός να επηρεάσει τις εισαγωγές σωλήνων που πραγματοποιούσε από τον Δανό προμηθευτή της, τη Løgstør, και, κατά συνέπεια, να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών.
- 60 Για όλους αυτούς τους λόγους, ο λόγος ακυρώσεως που επικαλείται η προσφεύγουσα πρέπει να απορριφθεί και όσον αφορά τον επηρεασμό του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών.

Π — Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας

Α — Επί της προσβολής του δικαιώματος ακροάσεως όσον αφορά τις εκφάνσεις της παραβάσεως που προσάπτονται στην προσφεύγουσα

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

- 61 Η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας της παραλείποντας να αναφέρει στην ανακοίνωση των αιτιάσεων όλες τις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 της αποφάσεως. Το μόνο που η Επιτροπή

φαίνεται να προσάπτει στην προσφεύγουσα είναι η συμμετοχή της σε συναντήσεις μεταξύ τοπικών προμηθευτών καθώς και το ότι γνώριζε την ύπαρξη ευρύτερου σχεδίου. Όμως οι αιτιάσεις αυτές δεν περιλαμβάνονται μεταξύ των στοιχείων της παραβάσεως που λαμβάνει υπόψη η απόφαση, ενώ τα στοιχεία της παραβάσεως τα οποία μνημονεύει η απόφαση ουδέποτε προσάφθηκαν προηγουμένως στην προσφεύγουσα. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν της προσήψε συγκεκριμένα τις παραβάσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 1 της αποφάσεως προτού εκδώσει την απόφαση αυτή. Όμως, η ανακοίνωση των αιτιάσεων πρέπει να διατυπώνεται κατά τρόπο αρκούντως σαφή ώστε να μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να λάβουν γνώση της συμπεριφοράς την οποία τους προσάπτει η Επιτροπή.

- 62 Η καθής παρατηρεί ότι είναι μεν αληθές ότι τα χαρακτηριστικά της παραβάσεως που απαριθμούνται στο άρθρο 1 της αποφάσεως δεν ισχύουν όλα όσον αφορά την προσφεύγουσα, αλλά είναι εξίσου αληθές ότι οι ενέργειες που της προσάπτονται περιγράφονται κατά τρόπο σαφή και καταληπτό σε διάφορα σημεία της αποφάσεως. Όμως, τα διαλαμβανόμενα στις αιτιολογικές σκέψεις της αποφάσεως συμπίπτουν με τα εκτιθέμενα στην ανακοίνωση των αιτιάσεων.

2. Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 63 Πρέπει να υπομνησθεί ότι ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας, ο οποίος αποτελεί θεμελιώδη αρχή του κοινοτικού δικαίου και πρέπει να τηρείται κατά πάσα περίπτωση, ιδίως στις διαδικασίες που μπορούν να οδηγήσουν στην επιβολή κυρώσεων έστω και αν πρόκειται για διοικητικές διαδικασίες, επιβάλλει να παρέχεται στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων η δυνατότητα, ήδη από το στάδιο της διοικητικής διαδικασίας, να καταστήσουν λυσιτελώς γνωστή την άποψή τους ως προς το υποστατό και την κρισιμότητα των πραγματικών περιστατικών, αιτιάσεων και συνθηκών που επικαλείται η Επιτροπή (απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Φεβρουαρίου 1979, 85/76, Hoffmann-La Roche, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 215, σκέψη 11· απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Μαρτίου 1992, T-11/89, Shell κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-757, σκέψη 39).

- 64 Σύμφωνα με τη νομολογία, η ανακοίνωση των αιτιάσεων πρέπει να εκθέτει τις αιτιάσεις κατά τρόπον αρκούντως σαφή, έστω και συνοπτικό, ώστε οι ενδιαφερό-

μενοι να είναι σε θέση να αντιληφθούν πραγματικά για ποιες ενέργειες τους επικρίνει η Επιτροπή. Πράγματι, υπ' αυτήν και μόνο την προϋπόθεση μπορεί η γνωστοποίηση των αιτιάσεων να επιτελέσει τη λειτουργία την οποία της αναθέτουν οι κοινοτικοί κανονισμοί και η οποία συνίσταται στην παροχή όλων των αναγκαίων στοιχείων στις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων, ώστε να μπορέσουν να αμυνθούν προσηκόντως προτού η Επιτροπή εκδώσει οριστική απόφαση (απόφαση του Δικαστηρίου της 31ης Μαρτίου 1993, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85, και C-125/85 έως C-129/85, Ahlström Osakeyhtiö κ.λπ. κατά Επιτροπής Συλλογή 1993, σ. I-1307, σκέψη 42· απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, T-352/94, Mo och Domsjö κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1989, σκέψη 63).

- 65 Εν προκειμένω, πρέπει να διευκρινιστεί σε ποιο βαθμό η Επιτροπή, με την απόφασή της, προσήψε στην προσφεύγουσα, καταρχάς, ότι συμμετέσχε ευθέως στην παράβαση που περιγράφεται στο άρθρο 1, πρώτο και τρίτο εδάφιο, της αποφάσεως, και, στη συνέχεια, ότι γνώριζε τις λοιπές εκφάνσεις της παραβάσεως.
- 66 Συναφώς, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, όσον αφορά την αυστριακή αγορά, η απόφαση περιγράφει, στις αιτιολογικές σκέψεις 66 έως 68, τη δομή της πανευρωπαϊκής συμπράξεως από το 1994 και μετά, η οποία περιελάμβανε ένα ανώτερο επίπεδο, το διευθυντήριο, καθώς και ένα κατώτερο επίπεδο, το οποίο απάρτιζαν οι διάφορες ομάδες επαφής που είχαν συσταθεί για κάθε μεγάλη εθνική αγορά, μεταξύ των οποίων και η Αυστρία. Περιγράφοντας, στις αιτιολογικές σκέψεις 82 έως 84, την εφαρμογή της συμπράξεως στην αυστριακή αγορά, η απόφαση αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι η πρώτη συνάντηση της αυστριακής ομάδας επαφής διοργανώθηκε από την προσφεύγουσα και ότι οι ποσοτώσεις που πρότεινε το διευθυντήριο της ανακοινώθηκαν από την ABB. Σύμφωνα με την ογδοηκοστή τέταρτη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως, η αυστριακή ομάδα επαφής συσκεπτόταν τακτικά προκειμένου να εφαρμόζει τη συμφωνηθείσα κατανομή των μεριδίων αγοράς, να συζητεί τις τιμές και τα μερίδια καθώς και, εάν παρίστατο ανάγκη, να αποφασίζει αναπροσαρμογές σε σχέση με συγκεκριμένα σχέδια, ούτως ώστε τα μερίδια αγοράς να μην αποκλίνουν από τις ποσοτώσεις. Στην ίδια αιτιολογική σκέψη, η απόφαση αναφέρει ότι η προσφεύγουσα μετέσχε στις συναντήσεις αυτές, η τελευταία από τις οποίες πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 1996.
- 67 Περαιτέρω, στην εκατοστή εικοστή τέταρτη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως, εξηγείται ότι η προσφεύγουσα δεν αγνοούσε ότι οι ρυθμίσεις στην Αυστρία εντάσσ-

σονταν σε ένα ευρύτερο σχέδιο και ότι η ίδια έλαβε μέρος μόνο στους διακανονισμούς που αφορούσαν την αυστριακή αγορά, ότι δεν παρίστατο στις συσκέψεις του διευθυντηρίου ούτε σ' αυτές της ομάδας επαφής για τη Γερμανία και ότι δεν γνώριζε τα μέτρα που ελήφθησαν κατά της Powerpipe ούτε είχε καμία συμμετοχή σ' αυτά.

68 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι οι αιτιάσεις αυτές περιλαμβάνονται, με καθόλα όμοια διατύπωση, στην ανακοίνωση των αιτιάσεων. Πράγματι, μια περιγραφή της συμπράξεως ανάλογη εκείνης που περιέχεται στο άρθρο 1 της απόφασεως περιλαμβάνεται στις σελίδες 1 και 2 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων που απεστάλη στην προσφεύγουσα. Η σε δύο επίπεδα δομή της πανευρωπαϊκής συμπράξεως περιγράφεται, με παρόμοιους όρους εκείνων της απόφασεως, στις σελίδες 27 και 28 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων. Ομοίως, η περιγραφή της εφαρμογής της συμπράξεως στην αυστριακή αγορά, που περιλαμβάνεται στις σελίδες 35 και 36 της εν λόγω ανακοινώσεως, αντιστοιχεί στην περιγραφή που περιέχεται στην απόφαση. Η Επιτροπή μνημόνευσε επίσης, στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, ότι η πρώτη συνάντηση της αυστριακής ομάδας επαφής διοργανώθηκε από την προσφεύγουσα και ανέφερε τις ποσοτώσεις που είχαν προταθεί από το διευθυντήριο και ανακοινωθεί από την ABB. Στο ίδιο σημείο, η ανακοίνωση των αιτιάσεων αναφέρει ότι η αυστριακή ομάδα επαφής συσκεπτόταν τακτικά προκειμένου να εφαρμόζει τη συμφωνηθείσα κατανομή των μεριδίων αγοράς, να συζητεί τις τιμές και τα μερίδια καθώς και, εάν παρίστατο ανάγκη, να αποφασίζει αναπροσαρμογές σε σχέση με συγκεκριμένα σχέδια, ούτως ώστε τα μερίδια αγοράς να μην αποκλίνουν από τις ποσοτώσεις. Η ανακοίνωση των αιτιάσεων προσέθεσε επίσης ότι η προσφεύγουσα περιλαμβανόταν μεταξύ εκείνων που είχαν συμμετάσχει στις συναντήσεις αυτές και ότι η αυστριακή ομάδα επαφής πραγματοποιούσε συναντήσεις έως τον Απρίλιο του 1996.

69 Στη συνέχεια, στη σελίδα 56 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, η Επιτροπή εξήγησε ότι οι δύο τοπικοί προμηθευτές — ΚΕ ΚΕΛΙΤ και Sigma Technologie di rivestimento SrL (στο εξής: Sigma) — μετέσχαν μόνο στις δραστηριότητες της συμπράξεως στην εθνική αγορά τους, καίτοι είχαν επίγνωση του ότι οι συναντήσεις στο πλαίσιο της ομάδας επαφής για την εθνική αγορά τους αποτελούσαν μέρος ενός ευρύτερου σχεδίου, δεδομένου ότι γνώριζαν ότι οι ποσοτώσεις που τους χορηγήθηκαν είχαν αποφασιστεί από το διευθυντήριο. Στη σελίδα 66 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, η Επιτροπή ανέφερε ακόμα ότι η προσφεύγουσα δεν έλαβε μέρος στα συντονισμένα μέτρα κατά της Powerpipe.

- 70 Ενόψει της συμπτώσεως μεταξύ των αιτιάσεων που περιέχονται στην προσβαλλόμενη απόφαση και των αιτιάσεων που ανακοινώθηκαν στην προσφεύγουσα κατά τη διοικητική διαδικασία, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να ισχυρισθεί ότι η Επιτροπή δεν της προσήψε, με την ανακοίνωση των αιτιάσεων, τις παραβάσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 1 της αποφάσεως.
- 71 Επομένως, ο λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί καθόσον αφορά τις εκφάνσεις της παραβάσεως που προσάπτονται στην προσφεύγουσα.

72
έως
89

[...]

III — Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως κατά την επιβολή του προστίμου

A — Επιχειρήματα των διαδίκων

- 90 Η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως στο μέτρο που δεν επέβαλε πρόστιμο σε άλλες επιχειρήσεις οι οποίες επίσης ενεργούσαν ως μεταπωλητές συνδεδεμένοι με παραγωγούς προμονωμένων σωλήνων ή ακόμα και ως παραγωγοί. Συναφώς, η προσφεύγουσα μνημονεύει άλλες επιχειρήσεις οι οποίες, κατ' αυτήν, διαδραμάτισαν ρόλο παρόμοιο με τον δικό της.

- 91 Όσον αφορά την αυστριακή αγορά, υπάρχει, πρώτον, η επιχείρηση Infratec Gruner & Partner GmbH, πρώην Krobath & Gruner Infratec GmbH (στο εξής: Infratec). Στο παράρτημα 109 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, η Infratec μνημονεύεται ως μεταπωλητής της Dansk Rørindustri. Δεύτερον, υπάρχει η επιχείρηση Steinbacher, η οποία εκπροσωπείτο στις συναντήσεις της αυστριακής ομάδας επαφής, όπως καταδεικνύεται από το ως άνω παράρτημα 109. Η τελευταία αυτή επιχείρηση δεν ήταν μεταπωλητής ενός συγκεκριμένου παραγωγού, αλλά πωλούσε προμονωμένους σωλήνες τους οποίους παρήγε η ίδια.
- 92 Κατά την προσφεύγουσα, πρόκειται για επιχειρήσεις ευρισκόμενες σε κατάσταση συγκρίσιμη με τη δική της, στις οποίες η Επιτροπή επεφύλαξε διαφορετική μεταχείριση. Συγκεκριμένα, όπως και η προσφεύγουσα, η Infratec εκπροσωπείτο στις συναντήσεις της ομάδας επαφής και διέθετε ποσόστωση η οποία είχε χορηγηθεί στον παραγωγό. Αν τα στοιχεία αυτά οδηγούν, ωστόσο, στο συμπέρασμα ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις δεν υπήρξαν μέλη της συμπράξεως, όπως συνάγει η Επιτροπή, η συλλογιστική αυτή θα πρέπει να ισχύσει και όσον αφορά την προσφεύγουσα. Όσον αφορά το επιχείρημα ότι, αντίθετα προς την προσφεύγουσα, η Infratec δεν διέθετε δική της ποσόστωση, καθόσον η ποσόστωση είχε χορηγηθεί στη Dansk Rørindustri, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι το παράρτημα 109 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων καταδεικνύει ότι αυτό ίσχυε και στην περίπτωσή της, καθόσον η ποσόστωσή της είχε χορηγηθεί στη Løgstør.
- 93 Όσον αφορά τις άλλες εθνικές αγορές, η προσφεύγουσα αναφέρει άλλες επιχειρήσεις οι οποίες έλαβαν μέρος, ως αντιπρόσωποι παραγωγών σωλήνων, σε συναντήσεις ομάδων επαφής. Όσον αφορά την ιταλική αγορά, η απόφαση επιβεβαιώνει ότι η επιχείρηση Socologstor, της οποίας οι πωλήσεις περιλαμβάνονταν στην ποσόστωση που είχε χορηγηθεί στη Løgstør για ολόκληρη της Ευρώπη, όπως συνέβη και με την προσφεύγουσα, μετέσχε σε συναντήσεις ομάδων επαφής. Όσον αφορά τη βρετανική αγορά, από την απάντηση της Pan-Isovit προκύπτει ότι η τελευταία ασκούσε δραστηριότητα στην αγορά αυτή μέσω της αντιπροσωπείας της στην Αγγλία, η οποία έλαβε μέρος σε συναντήσεις. Όσον αφορά τη γερμανική αγορά, μια επιχείρηση που μνημονεύεται επανειλημμένως στα παραρτήματα της ανακοινώσεως των αιτιάσεων αντιπροσώπευσε τη Dansk Rørindustri τουλάχιστον στο πλαίσιο ενός σχεδίου αστικής κεντρικής θερμάνσεως, όπως συνάγεται από το παράρτημα 135 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, και έλαβε μέρος στη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στη Φρανκφούρτη στις 10 Ιανουαρίου 1995. Όσον αφορά την αγορά των Κάτω

Χωρών, η συμπληρωματική απάντηση της ABB αναφέρει τα ονόματα των διευθυντών δύο επιχειρήσεων. Η πρώτη από τις δύο αυτές επιχειρήσεις πωλούσε προμονωμένους σωλήνες που αγόραζε από τη Løgstøl και έλαβε μέρος, κατά την ABB, σε συναντήσεις του 1995. Η δεύτερη προμήθευε και αυτή προμονωμένους σωλήνες, τους οποίους αγόραζε από τη Henss/Isoplus.

94 Αν οι συγκρίσιμες αυτές καταστάσεις εξεταστούν από πλευράς δικαίου του ανταγωνισμού, θα παρατηρηθεί ότι δεν υφίστανται διαφορές δικαιολογούσες διαφορετική μεταχείριση εκ μέρους της Επιτροπής. Αντιθέτως, η απόφαση, μη επιβάλλοντας κανένα πρόστιμο στις προμηθεύσιμες επιχειρήσεις, αντίβαινει, στην πραγματικότητα, στον σκοπό τον οποίο επιδιώκει. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή προκάλεσε με την απόφασή της στρέβλωση του ανταγωνισμού, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ήταν ο μόνος προμηθευτής στον οποίο επιβλήθηκε πρόστιμο και του οποίου, κατά συνέπεια, εθίγη η φήμη εξ αιτίας της δημοσιεύσεως της αποφάσεως, ενώ άλλοι προμηθευτές ή ακόμα και παραγωγοί σωλήνων δεν υπέστησαν την οικονομική επιβάρυνση που αντιπροσωπεύει ένα πρόστιμο.

95 Η καθής παρατηρεί ότι το επίχειρημα της προσφεύγουσας είναι αλυσιτελές, δεδομένου ότι η Επιτροπή απέδειξε ότι η προσφεύγουσα μετέσχε στην παράβαση και, ως εκ τούτου, έφερε μέρος της συναφούς ευθύνης. Ακόμα και αν η Επιτροπή κακώς παρέλειψε να επιβάλει κυρώσεις σε άλλες επιχειρήσεις που βρισκόνταν στην ίδια κατάσταση, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί το γεγονός αυτό προκειμένου να αμφισβητήσει μια κύρωση η οποία της επιβλήθηκε δικαίως.

96 Εν πάση περιπτώσει, τουλάχιστον όσον αφορά τις αυστριακές επιχειρήσεις, η συλλογιστική της προσφεύγουσας δεν ανταποκρίνεται στα πραγματικά περιστατικά. Η κατάσταση της Infratec δεν είναι συγκρίσιμη με αυτή της προσφεύγουσας, στο μέτρο που η Dansk Rørindustri διέθετε τόσο ποσόστωση για την ευρωπαϊκή αγορά όσο και ποσόστωση για την αυστριακή αγορά, ενώ η Løgstøl είχε μεν ευρωπαϊκή ποσόστωση, αλλά όχι και ποσόστωση για την αυστριακή αγορά. Οι πωλήσεις προϊόντων της Løgstøl τις οποίες πραγματοποιούσε η προσφεύγουσα αποδόθηκαν στη Løgstøl

συυπολογισθείσες στην ευρωπαϊκή ποσόστωσή της. Όσον αφορά τη Steinbacher, η επιχείρηση αυτή δεν υπήρξε μέλος της συμπράξεως ή, εν πάση περιπτώσει, η συμμετοχή της στη σύμπραξη δεν αποδείχθηκε επαρκώς, οπότε η Επιτροπή δεν είχε δικαίωμα να λάβει μέτρα εναντίον της.

B — Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 97 Πρέπει να υπομνησθεί ότι προσβολή της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως υπάρχει μόνον όταν παρόμοιες καταστάσεις αντιμετωπίζονται κατά τρόπο διαφορετικό ή διαφορετικές καταστάσεις αντιμετωπίζονται καθ' όμοιο τρόπο, εκτός εάν μια τέτοια αντιμετώπιση δικαιολογείται αντικειμενικώς (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 13ης Δεκεμβρίου 1984, 106/83, Sermide, Συλλογή 1984, σ. 4209, σκέψη 28, και της 28ης Ιουνίου 1990, C-174/89, Hoche, Συλλογή 1990, σ. I-2681, σκέψη 25· απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, T-311/94, BPB de Eendracht κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1129, σκέψη 309).
- 98 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε, όσον αφορά κάποια από τις επιχειρήσεις τις οποίες μνημονεύει, απόδειξη περί ενεργούς συμμετοχής τους στις συναντήσεις ομάδων επαφής και περί χορηγήσεως στις επιχειρήσεις αυτές δικής τους ποσοτώσεως στην εθνική αγορά τους, ανάλογη με εκείνη που προσκόμισε η Επιτροπή όσον αφορά την προσφεύγουσα, όπως περιγράφεται ανωτέρω στις σκέψεις 34 έως 41.
- 99 Συναφώς, πρέπει να παρατηρηθεί, όσον αφορά την επιχείρηση Steinbacher, που μνημονεύεται στο έγγραφο που επισυνάπτεται ως παράρτημα 64 στην ανακοίνωση των αιτιάσεων ως διαθέτουσα δική της ποσόστωση στην αυστριακή αγορά και της οποίας το όνομα περιέχεται στον κατάλογο σχεδίων που επισυνάπτεται ως παράρτημα 110 στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, ότι υπάρχουν, μεταξύ των εγγράφων που συγκέντρωσε η Επιτροπή, πληροφοριακά στοιχεία που δημιουργούν αμφιβολίες, τουλάχιστον, ως προς το ότι η συμμετοχή της Steinbacher προσέγγιζε τον βαθμό

συμμετοχής της προσφεύγουσας. Αφενός, το γεγονός ότι η άλλη αυτή επιχείρηση δεν εθεωρείτο ως μέλος της συμπράξεως επιβεβαιώνεται και από την απάντηση της Løgstør της 17ης Ιανουαρίου 1995 στην επιστολή της προσφεύγουσας της 12ης Ιανουαρίου 1995, που επισυνάπτεται ως παράρτημα 107 στην ανακοίνωση των αιτιάσεων και σύμφωνα με την οποία η Løgstør θεωρούσε ότι δεν θα έπρεπε να ασχοληθούν με τη χορήγηση ποσοστώσεως στην επιχείρηση αυτή, δεδομένου ότι αναμενόταν ότι το τμήμα αστικής κεντρικής θερμάνσεως της εν λόγω επιχείρησης θα έκλεινε. Αφετέρου, η επιχείρηση αυτή μνημονεύεται στην από 3 Μαΐου 1995 επιστολή της Isorplus Hohenberg προς τον κ. Henss, η οποία περιλαμβάνεται στο παράρτημα 109 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, ως επιχείρηση προσφέρουσα τιμές ντάμπινγκ. Εξάλλου, ούτε από το τελευταίο αυτό έγγραφο ούτε από δηλώσεις άλλων μελών της συμπράξεως προκύπτει ότι η επιχείρηση αυτή μετέσχε σε κάποια συνάντηση της ομάδας επαφής.

¹⁰⁰ Όσον αφορά την Infratec, διαπιστώνεται ότι, καίτοι η επιχείρηση αυτή αναφέρεται στην ίδια επιστολή της 3ης Μαΐου 1995 που απηύθυνε η Isorplus Hohenberg στον κ. Henss ως επιχείρηση η οποία, την εποχή εκείνη, «τηρ[ούσε] ακόμα τις συμφωνίες» καθώς και στη συμπληρωματική απάντηση της ABB ως επιχείρηση που είχε συμμετάσχει στις συναντήσεις της ομάδας επαφής, θα πρέπει να παρατηρηθεί επίσης ότι, αντίθετα προς την περίπτωση της προσφεύγουσας, η Infratec δεν κατονομάζεται μεταξύ εκείνων που συμμετείχαν στην αυστριακή ομάδα επαφής και μνημονεύονται στο παράρτημα 67 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων ούτε μεταξύ εκείνων που μνημονεύει η Pan-Isonit στην απάντησή της, όπως και δεν μνημονεύεται στον κατάλογο των σχεδίων που περιέχεται στο παράρτημα 110 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων.

¹⁰¹ Επιπλέον, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η κατάσταση ορισμένων επιχειρήσεων οι οποίες δεν ήταν αποδέκτριες της αποφάσεως είναι παρεμφερής προς την κατάσταση της προσφεύγουσας, η διαπίστωση αυτή δεν μπορεί να εξαλείψει τη διαπίστωση της τελείσεως παραβάσεως εκ μέρους της, δεδομένου ότι η τέλεση της παραβάσεως αυτής έχει αποδειχθεί προσηκόντως, βάσει εγγράφων αποδείξεων (προμνησθείσα απόφαση Ahlström Osakeyhtiö κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 146). Από πάγια νομολογία προκύπτει ότι, όταν μια επιχείρηση, με τη συμπεριφορά της, έχει παραβεί το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, δεν μπορεί να αποφύγει την επιβολή κυρώσεως για τον λόγο ότι δεν επιβλήθηκε πρόστιμο σε άλλους επιχειρηματίες, εφόσον, όπως εν προκειμένω, η περίπτωση των συμπεριφορών αυτών δεν έχει υποβληθεί στην κρίση του κοινοτικού δικαστή (προμνησθείσα απόφαση Ahlström Osakeyhtiö κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 197· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της

7ης Ιουλίου 1994, T-43/92, Dunlop Slazenger κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-441, σκέψη 176, και της 11ης Δεκεμβρίου 1996, T-49/95, Van Megen Sports κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1799, σκέψη 56).

102 Κατά συνέπεια, αυτός ο λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

IV — *Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παραβίαση γενικών αρχών και πλάνη εκτιμήσεως όσον αφορά την επιμέτρηση του προστίμου*

103
έως
185 [...]]

Γ — *Επί της διπλής κυρώσεως*

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

186 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι μολονότι οι πράξεις της πρέπει να καταλογιστούν στη Løgstør, επιβλήθηκε πρόστιμο τόσο στην τελευταία όσο και στην ίδια. Όμως, για χωριστές μεν αλλά συνδεδεμένες μεταξύ τους συμπεριφορές δεν επιτρέπεται να επιβληθεί παρά ενιαίο πρόστιμο. Η λύση αυτή έπρεπε να εφαρμοστεί στην προσφεύγουσα ενόψει των σχέσεών της με τη Løgstør.

- 187 Η καθής θεωρεί ότι δεν υφίσταται διπλή κύρωση, δεδομένου ότι η συμμετοχή της προσφεύγουσας στη σύμπραξη στο πλαίσιο της αυστριακής ομάδας επαφής συνιστά αυτοτελή παράβαση του άρθρου 85 της Συνθήκης.

2. Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 188 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί, προκειμένου να αποφύγει την ευθύνη της εν λόγω παραβάσεως, να επικαλεστεί το γεγονός ότι η ποσόστωσή της καθορίστηκε από το διευθυντήριο στο οποίο μετείχε η *Løgstør* και ότι ήταν εξαρτημένη από τις παραδόσεις της τελευταίας.
- 189 Πράγματι, όπως προκύπτει από την ανωτέρω σκέψη 48, η Επιτροπή ορθώς απέδειξε ότι η προσφεύγουσα, έστω και αν το περιθώριο ελιγμών της ήταν περιορισμένο λόγω του ότι ήταν εξαρτημένη από τις παραδόσεις της *Løgstør*, μετέσχε πάντως, για δικό της λογαριασμό, σε συμφωνία σχετική με την αυστριακή αγορά. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι η προσφεύγουσα — και όχι η *Løgstør* — ήταν εκείνη που συναντήθηκε με τους ανταγωνιστές της στην αυστριακή αγορά για συζήτηση ως προς τις τιμές και την παραχώρηση των επιμέρους σχεδίων σύμφωνα με τις ποσοτώσεις που είχαν χορηγηθεί σε κάθε έναν από αυτούς. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δικαίως καταλόγισε τη συνεργασία όσον αφορά την αυστριακή αγορά στην προσφεύγουσα και όχι στη *Løgstør*, έστω και αν προσήψε στην τελευταία ότι μετέσχε στη σύμπραξη που κάλυπτε το σύνολο της κοινής αγοράς.
- 190 Κατά συνέπεια, ο παρών λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί στο μέτρο που αντλείται από υποτιθέμενη επιβολή διπλής κυρώσεως.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Απορρίπτει την προσφυγή.**

- 2) **Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.**

Mengozzi

Tiili

Moura Ramos

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 20 Μαρτίου 2002.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

P. Mengozzi